Codul penal
Codul de procedură penală

Legile de executare

Decizii ale Curţii Constituţionale • Recursuri în interesul legii
• Hotărâri prealabile • Legislaţie conexă • Index alfabetic

Ediţie actualizată la
28 octombrie 2026

Editura Hamangiu

Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției

Art. 266. Nedenunțarea. (1)[1] Fapta persoanei care, luând cunoştință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, nu înştiințează de îndată autoritățile se pedepseşte cu închisoare de la un an la 3 ani.

(1[1])[2] Fapta persoanei care, luând cunoştință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală de trafic şi exploatare a persoanelor vulnerabile ori contra libertății şi integrității sexuale, săvârşite față de un minor, precum şi de operațiuni cu materiale ce conțin abuzuri sexuale asupra minorilor, nu înştiințează de îndată autoritățile se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 2 ani.

(2) Nedenunțarea săvârşită de un membru de familie nu se pedepseşte.

(3) Nu se pedepseşte persoana care, înainte de punerea în mişcare a acțiunii penale împotriva unei persoane pentru săvârşirea faptei nedenunțate, încunoştințează autoritățile competente despre aceasta sau care, chiar după punerea în mişcare a acțiunii penale, a înlesnit tragerea la răspundere penală a autorului sau a participanților. *[**R.A.:** art. 262 CP 1969]*

Art. 267. Omisiunea sesizării. (1) Funcționarul public care, luând cunoştință de săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia îşi îndeplineşte sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Când fapta este săvârşită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda. *[**R.A.:** art. 263 CP 1969]*

Art. 268. Inducerea în eroare a organelor judiciare. (1) Sesizarea penală, făcută prin denunț sau plângere, cu privire la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori în legătură cu săvârşirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, cunoscând că aceasta este nereală, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Producerea sau ticluirea de probe nereale, în scopul de a dovedi existența unei fapte prevăzute de legea penală ori săvârşirea acesteia de către o anumită persoană, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Nu se pedepseşte persoana care a săvârşit inducerea în eroare a organelor judiciare, dacă declară, înainte de reținerea, arestarea sau de punerea în mişcare a acțiunii penale împotriva celui față de care s-a făcut denunțul sau plângerea ori s-au produs probele, că denunțul, plângerea sau probele sunt nereale. *[**R.A.:** art. 259 CP 1969]*

Art. 269. Favorizarea făptuitorului. (1) Ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

---

[1] Alin. (1) al art. 266 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 3 din Legea nr. 186/2021.

[2] Alin. (1[1]) al art. 266 a fost introdus prin art. unic pct. 4 din Legea nr. 186/2021 şi este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 201/2026.

(2) Pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită de autor.

(3) Favorizarea săvârşită de un membru de familie nu se pedepseşte. *[**R.A.:** art. 264 CP 1969]*

Art. 270. Tăinuirea. (1) Primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaşte natura acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Pedeapsa aplicată tăinuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită de autor.

(3) Tăinuirea săvârşită de un membru de familie nu se pedepseşte. *[**R.A.:** art. 221 CP 1969]*

Art. 271. Obstrucționarea justiției. (1) Persoana care, fiind avertizată asupra consecințelor faptei sale:

a) împiedică, fără drept, organul de urmărire sau instanța să efectueze, în condițiile legii, un act procedural;

b) refuză să pună la dispoziția organului de urmărire penală, instanței sau judecătorului sindic, în tot sau în parte, datele, informațiile, înscrisurile sau bunurile deținute, care i-au fost solicitate în mod explicit, în condițiile legii, în vederea soluționării unei cauze,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul persoanei urmărite sau judecate pentru infracțiunea care formează obiectul procesului penal. *[**R.A.:** art. 147 din Legea nr. 85/2006]*

Legislație conexă: art. 120 din O.U.G. nr. 46/2013 privind criza financiară şi insolvența unităților administrativ-teritoriale (M. Of. nr. 299 din 24 mai 2013).

Art. 272. Influențarea declarațiilor. (1) Încercarea de a determina sau determinarea unei persoane, indiferent de calitatea acesteia, prin corupere, prin constrângere ori prin altă faptă cu efect vădit intimidant, săvârşită asupra sa ori asupra unui membru de familie al acesteia, să nu sesizeze organele de urmărire penală, să nu dea declarații, să îşi retragă declarațiile, să dea declarații mincinoase ori să nu prezinte probe, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură judiciară, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă actul de intimidare sau corupere constituie prin el însuşi o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(2) Nu constituie infracțiune înțelegerea patrimonială dintre infractor şi persoana vătămată, intervenită în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mişcare la plângere prealabilă sau pentru care intervine împăcarea. *[**R.A.:** art. 261 şi art. 261[1] CP 1969]*

Art. 273. Mărturia mincinoasă. (1) Fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură în care se ascultă martori, face afirmații mincinoase ori nu spune tot ce ştie în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Mărturia mincinoasă săvârşită:

a) de un martor cu identitate protejată ori aflat în Programul de protecție a martorilor;

b) de un investigator sub acoperire;

c) de o persoană care întocmeşte un raport de expertiză ori de un interpret;

d) în legătură cu o faptă pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață ori închisoarea de 10 ani sau mai mare

se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Autorul nu se pedepseşte dacă îşi retrage mărturia, în cauzele penale înainte de reținere, arestare sau de punerea în mişcare a acțiunii penale ori în alte cauze înainte de a se fi pronunțat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase. *[**R.A.:** art. 260 CP 1969]*

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 1/2019 (M. Of. nr. 187 din 8 martie 2019), Înalta Curte de Casație şi Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție şi a stabilit:

„*Fapta unei persoane audiate ca martor de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce ştie în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată întruneşte numai elementele de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal*".

Dezlegarea unor chestiuni de drept. 1. Prin Decizia nr. 10/2019 (M. Of. nr. 416 din 28 mai 2019), Înalta Curte de Casație şi Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bucureşti, Secția a II-a penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „Poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă participantul la comiterea unei infracțiuni care a fost judecat separat de ceilalți participanți şi audiat ulterior ca martor în cauza disjunsă cu privire la aceşti din urmă participanți?" şi a stabilit:

„*Participantul la comiterea unei infracțiuni care a fost judecat separat de ceilalți participanți şi audiat ulterior ca martor, în cauza disjunsă, nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă prevăzute de art. 273 din Codul penal*".

2. Prin Decizia nr. 1/2020 (M. Of. nr. 173 din 3 martie 2020), Înalta Curte de Casație şi Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău, Secția penală şi pentru cauze cu minori şi de familie, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: „Dacă martorul denunțător beneficiar al cauzei de nepedepsire, prevăzute la art. 290 alin. (3) din Codul penal, poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 din Codul penal, sau de favorizare a făptuitorului, prevăzută de art. 269 din Codul penal", şi a stabilit:

„*Martorul denunțător care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la art. 290 alin. (3) din Codul penal poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal*".

3. Prin Decizia nr. 54/2026 (M. Of. nr. 384 din 7 mai 2026), Înalta Curte de Casație şi Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bucureşti, Secția I penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „În interpretarea dispozițiilor art. 273 din Codul penal, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de mărturie mincinoasă în cazul în care o persoană citată în calitate de

martor în procesul penal refuză, înainte sau după depunerea jurământului, să facă orice fel de declarații?" şi a stabilit:
„*În interpretarea dispozițiilor art. 273 din Codul penal, sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă în cazul în care persoana citată în calitate de martor în procesul penal, după ce i-au fost aduse la cunoştință faptele sau împrejurările de fapt pentru dovedirea cărora s-a dispus sau s-a încuviințat audierea sa, precum şi obligațiile procesuale care îi revin, refuză, înainte sau după depunerea jurământului sau a declarației solemne, să dea declarații şi nu se află într-unul dintre cazurile prevăzute de art. 116 alin. (3), art. 117 alin. (1) şi art. 118 din Codul de procedură penală*".

Art. 274. Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției. Săvârşirea unei infracțiuni împotriva unei persoane ori a unui membru de familie al acesteia, pe motiv că a sesizat organele de urmărire penală, a dat declarații ori a prezentat probe într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură dintre cele prevăzute în art. 273, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Art. 275. Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri. (1) Sustragerea, distrugerea, reținerea, ascunderea ori alterarea de mijloace materiale de probă sau de înscrisuri, în scopul de a împiedica aflarea adevărului într-o procedură judiciară, se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancționează împiedicarea, în orice alt mod, ca un înscris necesar soluționării unei cauze, emis de către un organ judiciar sau adresat acestuia, să ajungă la destinatar. *[**R.A.:** art. 272 CP 1969]*

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 3/2021 (M. Of. nr. 396 din 15 aprilie 2021), Înalta Curte de Casație şi Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bucureşti, Secția a II-a penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „1. Infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri prevăzută de art. 275 alin. (1) din Codul penal are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare deja începute? 2. Poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. (1) din Codul penal autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care urmau să fie folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă presupus a fi sustrase sau distruse?" şi a stabilit:
„*1. Infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri, prevăzută de art. 275 alin. (1) din Codul penal, are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare începute. 2. Autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care sunt folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de art. 275 alin. (1) din Codul penal*".

Art. 276.[1] *Abrogat.*

Art. 277. Compromiterea intereselor justiției. (1) Divulgarea, fără drept, de informații confidențiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care urmează să se administreze o probă, de către un magistrat sau un alt funcționar public care a luat cunoştință de acestea în virtutea funcției, dacă prin aceasta poate

[1] Art. 276 a fost abrogat prin art. unic din Legea nr. 159/2014.

fi îngreunată sau împiedicată urmărirea penală, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dezvăluirea, fără drept, de mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale dintr-o cauză penală, înainte de a se dispune o soluție de netrimitere în judecată ori de soluționare definitivă a cauzei, de către un funcționar public care a luat cunoştință de acestea în virtutea funcției, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(3) Dezvăluirea, fără drept, de informații dintr-o cauză penală, de către un martor, expert sau interpret, atunci când această interdicție este impusă de legea de procedură penală, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(4) Nu constituie infracțiune fapta prin care sunt divulgate ori dezvăluite acte sau activități vădit ilegale comise de autorități într-o cauză penală.

Art. 278. Încălcarea solemnității şedinței. Întrebuințarea de cuvinte ori gesturi jignitoare sau obscene, de natură să perturbe activitatea instanței, de către o persoană care participă sau asistă la o procedură care se desfăşoară în fața instanței, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. *[**R.A.:** art. 272[1] alin. (1) CP 1969]*

Art. 279. Ultrajul judiciar. (1)[1] Amenințarea, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, loviturile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul, săvârşite împotriva unui judecător sau procuror aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa privativă de libertate prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.

(2) Săvârşirea unei infracțiuni împotriva unui judecător sau procuror ori împotriva bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa privativă de libertate prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.

(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancționează faptele comise în condițiile alin. (2), dacă privesc un membru de familie al judecătorului sau al procurorului.

(4) Dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător şi faptelor comise împotriva unui avocat în legătură cu exercitarea profesiei.

(5)[2] Dispozițiile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător şi faptelor comise împotriva unui executor judecătoresc aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu. *[**R.A.:** ► art. 175 alin. (1) lit. f), art. 176 alin. (1) lit. f), art. 239, art. 239[1] şi art. 272[1] alin. (2) CP 1969; ► art. 39 alin. (2), (3) şi (5) din Legea nr. 51/1995]*

Art. 280. Cercetarea abuzivă. (1) Întrebuințarea de promisiuni, amenințări sau violențe împotriva unei persoane urmărite sau judecate într-o cauză penală, de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător, pentru a o determina să dea ori să nu dea declarații, să dea declarații mincinoase ori să îşi retragă declarațiile, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

---

[1] Alin. (1) şi (2) ale art. 279 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. unic pct. 9 din Legea nr. 248/2023.

[2] Alin. (5) al art. 279 a fost introdus prin art. unic din Legea nr. 125/2026.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează producerea, falsificarea ori ticluirea de probe nereale de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător. *[**R.A.:** art. 266 alin. (2) şi (3) CP 1969]*

Legislaţie conexă: ► art. 22 alin. (2) C. Rom.; ► art. 3 CEDO; ► art. 4 CDFUE; ► Convenţia împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite la 10 decembrie 1984 şi intrată în vigoare la 26 iunie 1987, la care România a aderat prin Legea nr. 19/1990 (M. Of. nr. 112 din 10 octombrie 1990); ► Convenţia europeană pentru prevenirea torturii şi a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, adoptată la Strasbourg la 26 noiembrie 1987 şi intrată în vigoare la 1 februarie 1989, ratificată prin Legea nr. 80/1994 (M. Of. nr. 285 din 7 octombrie 1994).

Art. 281. Supunerea la rele tratamente. (1) Supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranţă sau educative în alt mod decât cel prevăzut de dispoziţiile legale se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.

(2) Supunerea la tratamente degradante ori inumane a unei persoane aflate în stare de reţinere, deţinere ori în executarea unei măsuri de siguranţă sau educative, privative de libertate, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. *[**R.A.:** art. 266 alin. (1) şi art. 267 CP 1969]*

Legislaţie conexă: ► art. 22 alin. (2) C. Rom.; ► art. 3 CEDO; ► art. 4 CDFUE; ► Convenţia împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite la 10 decembrie 1984 şi intrată în vigoare la 26 iunie 1987, la care România a aderat prin Legea nr. 19/1990 (M. Of. nr. 112 din 10 octombrie 1990); ► Convenţia europeană pentru prevenirea torturii şi a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, adoptată la Strasbourg la 26 noiembrie 1987 şi intrată în vigoare la 1 februarie 1989, ratificată prin Legea nr. 80/1994 (M. Of. nr. 285 din 7 octombrie 1994).

Art. 282. Tortura. (1) Fapta funcţionarului public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat sau a altei persoane care acţionează la instigarea sau cu consimţământul expres ori tacit al acestuia de a provoca unei persoane puternice suferinţe fizice ori psihice:

a) în scopul obţinerii de la această persoană sau de la o terţă persoană informaţii sau declaraţii;

b) în scopul pedepsirii ei pentru un act pe care aceasta sau o terţă persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis;

c) în scopul de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau a face presiuni asupra unei terţe persoane;

d) pe un motiv bazat pe orice formă de discriminare,

se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a avut ca urmare o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Tortura ce a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Tentativa la infracţiunea prevăzută în alin. (1) se pedepseşte.

(5) Nicio împrejurare excepțională, oricare ar fi ea, fie că este vorba de stare de război sau de amenințări cu războiul, de instabilitate politică internă sau de orice altă stare de excepție, nu poate fi invocată pentru a justifica tortura. De asemenea, nu poate fi invocat ordinul superiorului ori al unei autorități publice.

(6) Nu constituie tortură durerea sau suferințele ce rezultă exclusiv din sancțiuni legale şi care sunt inerente acestor sancțiuni sau sunt ocazionate de ele. *[**R.A.:** art. 267[1] CP 1969]*

Legislație conexă: ► art. 22 alin. (2) C. Rom.; ► art. 3 CEDO; ► art. 4 CDFUE; ► Convenția împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1984 şi intrată în vigoare la 26 iunie 1987, la care România a aderat prin Legea nr. 19/1990 (M. Of. nr. 112 din 10 octombrie 1990); ► Convenția europeană pentru prevenirea torturii şi a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, adoptată la Strasbourg la 26 noiembrie 1987 şi intrată în vigoare la 1 februarie 1989, ratificată prin Legea nr. 80/1994 (M. Of. nr. 285 din 7 octombrie 1994).

Art. 283. Represiunea nedreaptă. (1) Fapta de a pune în mişcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, ştiind că este nevinovată, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Reținerea sau arestarea ori condamnarea unei persoane, ştiind că este nevinovată, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică. *[**R.A.:** art. 268 CP 1969]*

Legislație conexă: ► art. 23 alin. (1) şi (2) C. Rom.; ► art. 5 parag. 1 CEDO; ► art. 6 CDFUE.

Art. 284. Asistența şi reprezentarea neloială. (1) Fapta avocatului sau a reprezentantului unei persoane care, în înțelegere frauduloasă cu o persoană cu interese contrare în aceeaşi cauză, în cadrul unei proceduri judiciare sau notariale, vatămă interesele clientului sau ale persoanei reprezentate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancționează înțelegerea frauduloasă dintre avocat sau reprezentantul unei persoane şi un terț interesat de soluția ce se va pronunța în cauză, în scopul vătămării intereselor clientului sau ale persoanei reprezentate.

(3) Acțiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Art. 285. Evadarea. (1) Evadarea din starea legală de reținere sau de deținere se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Când evadarea este săvârşită prin folosire de violențe sau arme, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Se consideră evadare:

a) neprezentarea nejustificată a persoanei condamnate la locul de deținere, la expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate;

b) părăsirea, fără autorizare, de către persoana condamnată, a locului de muncă, aflat în exteriorul locului de deținere;

c)[1] încălcarea de către persoana aflată în arest la domiciliu a obligației de a nu părăsi imobilul ori nerespectarea de către aceasta a itinerarului sau condițiilor de deplasare, stabilite potrivit legii.

(3^1)[2] Se consideră evadare şi fapta persoanei condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață sau la pedeapsa închisorii de a nu se prezenta la organul de poliție în vederea punerii în executare a mandatului de executare a pedepsei în termen de 7 zile de la data la care a rămas definitivă hotărârea prin care s-a dispus executarea pedepsei.

(4)[3] În situațiile prevăzute la alin. (1), (2), alin. (3) lit. a) şi b) şi alin. (3^1), pedeapsa aplicată pentru infracțiunea de evadare se adaugă la pedeapsa rămasă neexecutată la data evadării.

(4^1)[4] În situația prevăzută la alin. (3) lit. c), se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte. *[**R.A.:** art. 269 CP 1969]*

Art. 286. Înlesnirea evadării. (1) Înlesnirea prin orice mijloace a evadării se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Înlesnirea evadării:

a) săvârşită prin folosire de violențe, arme, substanțe narcotice sau paralizante;

b) a două sau mai multor persoane în aceeaşi împrejurare;

c) unei persoane reținute sau arestate pentru o infracțiune sancționată de lege cu pedeapsa detențiunii pe viață ori cu pedeapsa închisorii de 10 ani sau mai mare ori condamnate la o astfel de pedeapsă

se sancționează cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) sunt săvârşite de o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel reținut sau deținut, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(4) Înlesnirea evadării, săvârşită din culpă, de către o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel care a evadat, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani.

(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepseşte. *[**R.A.:** art. 270 CP 1969]*

Art. 287. Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti. (1) Nerespectarea unei hotărâri judecătoreşti săvârşită prin:

a) împotrivirea la executare, prin opunerea de rezistență față de organul de executare;

b) refuzul organului de executare de a pune în aplicare o hotărâre judecătorească, prin care este obligat să îndeplinească un anumit act;

c) refuzul de a sprijini organul de executare în punerea în aplicare a hotărârii, de către persoanele care au această obligație conform legii;

---

[1] Lit. c) de la alin. (3) al art. 285 a fost introdusă prin art. 42 pct. 2 din Legea nr. 146/2021.

[2] Alin. (3^1) al art. 285 a fost introdus prin art. I pct. 1 din Legea nr. 19/2025.

[3] Alin. (4) al art. 285 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 2 din Legea nr. 19/2025.

[4] Alin. (4^1) al art. 285 a fost introdus prin art. 42 pct. 4 din Legea nr. 146/2021.

d) neexecutarea hotărârii judecătoreşti prin care s-a dispus reintegrarea în muncă a unui salariat;

e) neexecutarea hotărârii judecătoreşti privind plata salariilor în termen de 15 zile de la data cererii de executare adresate angajatorului de către partea interesată;

f) nerespectarea hotărârilor judecătoreşti privind stabilirea, plata, actualizarea şi recalcularea pensiilor;

g) împiedicarea unei persoane de a folosi, în tot sau în parte, un imobil deținut în baza unei hotărâri judecătoreşti, de către cel căruia îi este opozabilă hotărârea;

h)[1] nerespectarea unei măsuri de protecție dispuse în executarea unui ordin european de protecție,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) În cazul faptelor prevăzute în lit. d)-g), acțiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3)[2] În cazul faptei prevăzute la alin. (1) lit. h), împăcarea părților înlătură răspunderea penală. *[**R.A.:** ► art. 271 alin. (1)-(3) CP 1969; ► art. 56 alin. (6) din Legea nr. 188/2000; ► art. 24 alin. (3) din Legea nr. 554/2004; ► art. 261, art. 262 şi art. 263 alin. (1) C. muncii]*

Legislație conexă: art. 47 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea şi combaterea violenței domestice, republicată (M. Of. nr. 948 din 15 octombrie 2020).

Art. 288. Neexecutarea sancțiunilor penale. (1) Sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei pedepse complementare ori accesorii sau a măsurii de siguranță prevăzute în art. 108 lit. b) şi lit. c), de către persoana fizică față de care s-au dispus aceste sancțiuni, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Sustragerea de la executarea unei măsuri educative privative de libertate prin părăsirea fără drept a centrului educativ sau a centrului de detenție ori prin neprezentarea după expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Neexecutarea, de către mandatar sau administrator, a pedepselor complementare aplicate unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art. 141 se pedepseşte cu amendă. *[**R.A.:** art. 271 alin. (4) şi (5) CP 1969]*

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 2/2019 (M. Of. nr. 242 din 28 martie 2019), Înalta Curte de Casație şi Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bucureşti, Secția a II-a penală, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept dacă: „Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzute în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) («interzicerea de a se afla în anumite localități») se regăseşte în incriminarea de la art. 288 alin. (1) din Codul penal [sub forma sustragerii de la executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță, pedeapsă prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. l) din Codul penal] sau a fost dezincriminată ca urmare a abrogării

[1] Lit. h) de la alin. (1) al art. 287 a fost introdusă prin art. 25 pct. 1 din Legea nr. 151/2016.

[2] Alin. (3) al art. 287 a fost introdus prin art. 25 pct. 2 din Legea nr. 151/2016.

Codului penal anterior la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012 (respectiv 1 februarie 2014)" şi a stabilit:
„*Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzute în art. 112 lit. d) din Codul penal anterior (din 1969) nu realizează condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 288 alin. (1) din Codul penal*".

Titlul III. Judecata

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 349.[1] **Rolul instanței de judecată.** (1) Instanța de judecată soluționează cauza dedusă judecății cu garantarea respectării drepturilor subiecților procesuali şi asigurarea administrării probelor pentru lămurirea completă a împrejurărilor cauzei în scopul aflării adevărului, cu respectarea deplină a legii.

(2) Instanța poate soluționa cauza numai pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, dacă inculpatul solicită aceasta şi recunoaşte în totalitate faptele reținute în sarcina sa şi dacă instanța apreciază că probele sunt suficiente pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei, cu excepția cazului în care acțiunea penală vizează o infracțiune care se pedepseşte cu detențiune pe viață. *[**R.A.:** art. 287 CPP 1968]*

Art. 350. Locul unde se desfăşoară judecata. (1) Judecata se desfăşoară la sediul instanței.

(2) Pentru motive temeinice, instanța poate dispune ca judecata să se desfăşoare în alt loc. *[**R.A.:** art. 288 CPP 1968]*

Art. 351. Oralitatea, nemijlocirea şi contradictorialitatea. (1) Judecata cauzei se face în fața instanței constituite potrivit legii şi se desfăşoară în şedință, oral, nemijlocit şi în contradictoriu.

(2)[2] Instanța este obligată să pună în discuție cererile procurorului, ale părților sau ale celorlalți subiecți procesuali şi excepțiile ridicate de aceştia sau din oficiu şi să se pronunțe asupra lor prin încheiere motivată.

(3) Instanța se pronunță prin încheiere motivată şi asupra tuturor măsurilor luate în cursul judecății. *[**R.A.:** art. 289 şi art. 302 CPP 1968]*

Legislație conexă: ► art. 6 parag. 1 teza I CEDO; ► art. 47 teza a II-a prima parte CDFUE.

Art. 352. Publicitatea şedinței de judecată. (1) Şedința de judecată este publică, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Şedința desfăşurată în camera de consiliu nu este publică.

(2) Nu pot asista la şedința de judecată minorii sub 18 ani, cu excepția situației în care aceştia au calitatea de părți sau martori, precum şi persoanele înarmate, cu excepția personalului care asigură paza şi ordinea.

(3) Dacă judecarea în şedință publică ar putea aduce atingere unor interese de stat, moralei, demnității sau vieții intime a unei persoane, intereselor minorilor sau ale justiției, instanța, la cererea procurorului, a părților ori din oficiu, poate declara şedință nepublică pentru tot cursul sau pentru o anumită parte a judecării cauzei.

(3^1)[3] Din oficiu sau la solicitarea expresă a persoanei vătămate sau a procurorului, şedința de judecată este declarată nepublică pentru tot cursul său dacă persoana

---

[1] Art. 349 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 225 din Legea nr. 255/2013.

[2] Alin. (2) al art. 351 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 226 din Legea nr. 255/2013.

[3] Alin. (3^1) şi (3^2) ale art. 352 au fost introduse prin art. II pct. 6 din Legea nr. 217/2023.

vătămată este minoră şi este victima uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 197, 199, 209-216[1], 218, 218[1], 219, 219[1], 221, 222, 223 şi 374 din Codul penal.

(3[2]) La solicitarea expresă a persoanei vătămate sau a procurorului, şedința de judecată este declarată nepublică pentru tot cursul său dacă judecarea în şedință publică ar putea aduce atingere unor interese de stat, moralei, demnității sau vieții intime a unei persoane.

(4) Instanța poate de asemenea să declare şedință nepublică la cererea unui martor, dacă prin audierea sa în şedință publică s-ar aduce atingere siguranței ori demnității sau vieții intime a acestuia sau a membrilor familiei sale, ori la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților, în cazul în care o audiere în public ar pune în pericol confidențialitatea unor informații.

(5) Declararea şedinței nepublice se face în şedință publică, după ascultarea părților prezente, a persoanei vătămate şi a procurorului. Dispoziția instanței este executorie.

(6) În timpul cât şedința este nepublică, nu sunt admise în sala de şedință decât părțile, persoana vătămată, reprezentanții acestora, avocații şi celelalte persoane a căror prezență este autorizată de instanță.

(7)[1] Părțile, persoana vătămată, reprezentanții acestora, avocații şi experții desemnați în cauză au dreptul de a lua cunoştință de actele şi conținutul dosarului.

(8) Preşedintele completului are îndatorirea de a aduce la cunoştința persoanelor ce participă la judecata desfăşurată în şedință nepublică obligația de a păstra confidențialitatea informațiilor obținute pe parcursul procesului.

(9) Pe durata judecății, instanța poate interzice publicarea şi difuzarea, prin mijloace scrise sau audiovizuale, de texte, desene, fotografii sau imagini de natură a dezvălui identitatea persoanei vătămate, a părții civile, a părții responsabile civilmente sau a martorilor, în condițiile prevăzute la alin. (3) sau (4).

(10)[2] Informațiile de interes public din dosar se comunică în condițiile legii.

(11)-(12)[3] *Abrogate. [**R.A.:** art. 290 CPP 1968]*

Legislație conexă: ► art. 127 C. Rom.; ► art. 6 parag. 1 CEDO; ► art. 47 teza a II-a prima parte CDFUE; ► art. 24 şi art. 25 din Legea nr. 678/2001 privind prevenirea şi combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11 decembrie 2001).

Art. 353. Citarea la judecată[4]**.** (1) Judecata poate avea loc numai dacă persoana vătămată şi părțile sunt legal citate şi procedura este îndeplinită. Inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente şi, după caz, reprezentanții legali ai acestora se citează

---

[1] Alin. (7) şi (8) ale art. 352 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 227 din Legea nr. 255/2013.

[2] Alin. (10) al art. 352 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 227 din Legea nr. 255/2013.

[3] Alin. (11) şi (12) ale art. 352 au fost abrogate prin art. I pct. 41 din Legea nr. 201/2023. Menționăm că, prin Decizia nr. 21/2018 (M. Of. nr. 175 din 23 februarie 2018), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate şi a constatat că sintagma „instanța solicită" cu raportare la sintagma „permiterea accesului la cele clasificate de către apărătorul inculpatului" din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (11) CPP, respectiv sintagma „autoritatea emitentă" din cuprinsul dispozițiilor art. 352 alin. (12) CPP sunt neconstituționale.

[4] Denumirea marginală şi alin. (1) şi (2) ale art. 353 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 228 din Legea nr. 255/2013.

din oficiu de către instanță. Instanța poate dispune citarea altor subiecți procesuali atunci când prezența acestora este necesară pentru soluționarea cauzei. Înfățișarea persoanei vătămate sau a părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant ori avocat ales sau avocat din oficiu, dacă acesta din urmă a luat legătura cu persoana reprezentată, acoperă orice nelegalitate survenită în procedura de citare.

(2) Partea sau alt subiect procesual principal prezent personal, prin reprezentant sau prin apărător ales la un termen, precum şi acela căruia, personal, prin reprezentant sau apărător ales ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmânat în mod legal citația pentru un termen de judecată nu mai sunt citați pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene, cu excepția situațiilor în care prezența acestora este obligatorie. Militarii şi deținuții sunt citați din oficiu la fiecare termen.

(3) Pentru primul termen de judecată, persoana vătămată se citează cu mențiunea că se poate constitui parte civilă până la începerea cercetării judecătoreşti.

(4) Neprezentarea persoanei vătămate şi a părților citate nu împiedică judecarea cauzei. Când instanța consideră că este necesară prezența uneia dintre părțile lipsă, poate lua măsuri pentru prezentarea acesteia, amânând în acest scop judecata.

(5)[1] *Abrogat*.

(6) Pe tot parcursul judecății, persoana vătămată şi părțile pot solicita, oral sau în scris, ca judecata să se desfăşoare în lipsă, în acest caz nemaifiind citate pentru termenele următoare.

(7)[2] Când judecata se amână, părțile şi celelalte persoane care participă la proces iau cunoştință de noul termen de judecată.

(8) La cererea persoanelor care iau termenul în cunoştință, instanța le înmânează citații, spre a le servi drept justificare la locul de muncă, în vederea prezentării la noul termen.

(9) Participarea procurorului la judecata cauzei este obligatorie.

(10)[3] Completul învestit cu judecarea unei cauze penale poate, din oficiu sau la cererea părților ori a persoanei vătămate, să preschimbe primul termen sau termenul luat în cunoştință, cu respectarea principiului continuității completului, în situația în care din motive obiective instanța nu îşi poate desfăşura activitatea de judecată la termenul fixat ori în vederea soluționării cu celeritate a cauzei. Preschimbarea termenului se dispune prin rezoluția judecătorului în camera de consiliu şi fără citarea părților. Părțile vor fi citate de îndată pentru noul termen fixat. *[**R.A.:** art. 291 CPP 1968]*

Legislație conexă: art. 50 alin. (1) lit. c) şi art. 126 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoreşti, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 3243/2022 (M. Of. nr. 1254 şi nr. 1254 bis din 27 decembrie 2022).

Art. 354. Compunerea instanței. (1) Instanța judecă în complet de judecată, a cărui compunere este cea prevăzută de lege.

---

[1] Alin. (5) al art. 353 a fost abrogat prin art. 102 pct. 229 din Legea nr. 255/2013.

[2] Alin. (7) al art. 353 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 230 din Legea nr. 255/2013.

[3] Alin. (10) al art. 353 a fost introdus prin art. 102 pct. 231 din Legea nr. 255/2013.

(2) Completul de judecată trebuie să rămână acelaşi în tot cursul judecării cauzei. Când acest lucru nu este posibil, completul se poate schimba până la începerea dezbaterilor.

(3) După începerea dezbaterilor, orice schimbare intervenită în compunerea completului atrage reluarea dezbaterilor. *[**R.A.:** art. 292 CPP 1968]*

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 10/2025 (M. Of. nr. 848 din 16 septembrie 2025), Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Completul pentru soluţionarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi, în interpretarea şi aplicarea unitară a dispoziţiilor art. 354, art. 357, art. 391-392, art. 395, art. 405-406 din Codul de procedură penală, a stabilit: „*Judecătorul care a închis dezbaterile, rămânând în pronunţare cu privire la soluţia asupra fondului acţiunii penale, nu este obligat să ia parte la deliberare, să redacteze şi să pronunţe hotărârea în ipoteza în care, ulterior închiderii dezbaterilor, a fost transferat, delegat, detaşat sau, după caz, a promovat efectiv la instanţa superioară, întrucât nu mai este judecător al instanţei respective*".

Art. 355. Judecata de urgenţă în cauzele cu arestaţi preventiv sau aflaţi în arest la domiciliu. (1) Dacă în cauză sunt inculpaţi arestaţi preventiv sau aflaţi în arest la domiciliu, judecata se face de urgenţă şi cu precădere, termenele de judecată fiind, de regulă, de 7 zile.

(2) Pentru motive temeinic justificate, instanţa poate acorda termene mai scurte sau mai lungi. *[**R.A.:** art. 293 CPP 1968]*

Art. 355[1].[1] **Judecata de urgenţă în cauzele cu persoane vătămate minore.** Cauzele cu persoane vătămate minore, victime ale uneia dintre infracţiunile prevăzute la art. 197, 199, 209-216[1], 218, 218[1], 219, 219[1], 221, 222, 223 şi 374 din Codul penal, se judecă de urgenţă şi cu precădere, în condiţiile art. 355.

Art. 356. Asigurarea apărării. (1) Persoana vătămată, inculpatul, celelalte părţi şi avocaţii acestora au dreptul să ia cunoştinţă de actele dosarului în tot cursul judecăţii.

(2) Când persoana vătămată sau una dintre părţi se află în stare de deţinere, preşedintele completului ia măsuri ca aceasta să îşi poată exercita dreptul prevăzut la alin. (1) şi să poată lua contact cu avocatul său.

(3) În cursul judecăţii, persoana vătămată şi părţile au dreptul la un singur termen pentru angajarea unui avocat şi pentru pregătirea apărării.

(4)[2] În situaţia în care persoana vătămată sau una dintre părţi nu mai beneficiază de asistenţa juridică acordată de avocatul său ales, instanţa poate acorda un alt termen pentru angajarea unui alt avocat şi pregătirea apărării.

(5) În situaţiile prevăzute la alin. (1)-(4), acordarea înlesnirilor necesare pregătirii apărării efective trebuie să fie conformă respectării termenului rezonabil al procesului penal. *[**R.A.:** art. 294 alin. (2) şi (3) CPP 1968]*

Art. 357. Atribuţiile preşedintelui completului. (1) Preşedintele completului conduce şedinţa, îndeplinind toate îndatoririle prevăzute de lege, şi decide asupra

---

[1] Art. 355[1] a fost introdus prin art. II pct. 7 din Legea nr. 217/2023.

[2] Alin. (4) al art. 356 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 232 din Legea nr. 255/2013.

cererilor formulate de procuror, persoana vătămată şi de părți, dacă rezolvarea acestora nu este dată în căderea completului.

(2) În cursul judecății, preşedintele, după consultarea celorlalți membri ai completului, poate respinge întrebările formulate de părți, persoana vătămată şi de procuror, dacă acestea nu sunt concludente şi utile soluționării cauzei.

(3) Dispozițiile preşedintelui completului sunt obligatorii pentru toate persoanele prezente în sala de şedință. *[**R.A.:** art. 296 CPP 1968]*

Art. 358. Strigarea cauzei şi apelul celor citați. (1) Preşedintele completului anunță, potrivit ordinii de pe lista de şedință, cauza a cărei judecare este la rând, dispune a se face apelul părților şi al celorlalte persoane citate şi constată care dintre ele s-au prezentat. În cazul participanților care lipsesc verifică dacă le-a fost înmânată citația în condițiile art. 260 şi dacă şi-au justificat în vreun fel absența.

(2) Părțile şi persoana vătămată se pot prezenta şi participa la judecată chiar dacă nu au fost citate sau nu au primit citația, preşedintele având îndatorirea să stabilească identitatea acestora. *[**R.A.:** art. 297 CPP 1968]*

Legislație conexă: art. 119 alin. (2)-(4) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoreşti, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 3243/2022 (M. Of. nr. 1254 şi nr. 1254 bis din 27 decembrie 2022).

Art. 359. Asigurarea ordinii şi solemnității şedinței. (1) Preşedintele veghează asupra menținerii ordinii şi solemnității şedinței, putând lua măsurile necesare în acest scop.

(2) Preşedintele poate limita accesul publicului la şedința de judecată, ținând seama de mărimea sălii de şedință.

(3) Părțile şi persoanele care asistă sau participă la şedința de judecată sunt obligate să păstreze disciplina şedinței.

(4) Când o parte sau oricare altă persoană tulbură şedința ori nesocoteşte măsurile luate, preşedintele îi atrage atenția să respecte disciplina, iar în caz de repetare ori de abateri grave, dispune îndepărtarea ei din sală.

(5) Partea sau persoana îndepărtată este chemată în sală înainte de începerea dezbaterilor. Preşedintele îi aduce la cunoştință actele esențiale efectuate în lipsă şi îi citeşte declarațiile celor audiați. Dacă partea sau persoana continuă să tulbure şedința, preşedintele poate dispune din nou îndepărtarea ei din sală, dezbaterile urmând a avea loc în lipsa acesteia.

(6) Dacă partea continuă să tulbure şedința şi cu ocazia pronunțării hotărârii, preşedintele completului poate dispune îndepărtarea ei din sală, în acest caz hotărârea urmând a-i fi comunicată. *[**R.A.:** art. 298 CPP 1968]*

Art. 360. Constatarea infracțiunilor de audiență. (1) Dacă în cursul şedinței se săvârşeşte o faptă prevăzută de legea penală, preşedintele completului de judecată constată acea faptă şi îl identifică pe făptuitor. Încheierea de şedință se trimite procurorului competent.

(2)[1] În cazul în care procurorul participă la judecată, poate declara că începe urmărirea penală, pune în mişcare acțiunea penală şi îl poate reține pe suspect sau pe inculpat. *[**R.A.:** art. 299 CPP 1968]*

Legislație conexă: art. 218 din Codul de procedură civilă, republicat (M. Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015).

Art. 361. Pregătirea şedinței de judecată. (1)[2] *Abrogat.*

(2) Preşedintele completului de judecată are îndatorirea să ia din timp toate măsurile necesare pentru ca la termenul de judecată fixat judecarea cauzei să nu sufere amânare.

(3) În acest scop, dosarele repartizate pe complete în mod aleatoriu vor fi preluate de preşedintele completului, care va lua măsurile necesare în scopul pregătirii judecății, astfel încât să se asigure soluționarea cu celeritate a cauzei.

(4) În cazurile în care asistența juridică este obligatorie, preşedintele completului va lua măsuri pentru desemnarea avocatului din oficiu.

(5) În situația în care în aceeaşi cauză au calitatea de inculpat atât persoana juridică, cât şi reprezentanții legali ai acesteia, preşedintele verifică dacă inculpatul persoană juridică şi-a desemnat un reprezentant, iar în caz contrar, procedează la desemnarea unui reprezentant, din rândul practicienilor în insolvență.

(6) De asemenea, preşedintele verifică îndeplinirea dispozițiilor privind citarea şi, după caz, procedează la completarea ori refacerea acestora.

(7) Preşedintele completului se îngrijeşte ca lista cauzelor fixate pentru judecată să fie întocmită şi afişată la instanță, cu 24 de ore înaintea termenului de judecată.

(8) La întocmirea listei se ține seama de data intrării cauzelor la instanță, dându-se întâietate cauzelor în care sunt deținuți sau arestați la domiciliu şi celor cu privire la care legea prevede că judecata se face de urgență. *[**R.A.:** art. 294 alin. (1), art. 295 şi art. 313 CPP 1968]*

Art. 362.[3] **Măsurile preventive în cursul judecății.** (1) În tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, instanța se pronunță, la cerere sau din oficiu, cu privire la luarea, înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurilor preventive.

(2) În cauzele în care față de inculpat s-a dispus o măsură preventivă, instanța este datoare să verifice, în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, în şedință publică, legalitatea şi temeinicia măsurii preventive, procedând potrivit dispozițiilor art. 208. *[**R.A.:** art. 300[1] şi art. 300[2] CPP 1968]*

Legislație conexă: art. 23 alin. (6) C. Rom.

Art. 363. Participarea procurorului la judecată. (1) Participarea procurorului la judecată este obligatorie.

(2) În cursul judecății, procurorul exercită rol activ, în vederea aflării adevărului şi a respectării dispozițiilor legale.

---

[1] Alin. (2) al art. 360 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 233 din Legea nr. 255/2013.

[2] Alin. (1) al art. 361 a fost abrogat prin art. 102 pct. 234 din Legea nr. 255/2013.

[3] Art. 362 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 2 din Legea nr. 130/2021.

(3) În cursul judecății, procurorul formulează cereri, ridică excepții şi pune concluzii. Cererile şi concluziile procurorului trebuie să fie motivate.

(4)[1] Când apreciază că există vreuna dintre cauzele care împiedică exercitarea acțiunii penale, procurorul pune, după caz, concluzii de achitare sau de încetare a procesului penal. *[**R.A.:** art. 301 alin. (1), art. 315 şi art. 316 CPP 1968]*

Legislație conexă: art. 71 şi art. 72 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară (M. Of. nr. 1104 din 16 noiembrie 2022).

Art. 364. Participarea inculpatului la judecată şi drepturile acestuia. (1)[2] Judecata cauzei are loc în prezența inculpatului. Aducerea inculpatului aflat în stare de deținere la judecată este obligatorie. Se consideră că este prezent şi inculpatul privat de libertate care, cu acordul său şi în prezența apărătorului ales sau numit din oficiu şi, după caz, şi a interpretului, participă la judecată prin videoconferință, la locul de deținere.

(2) Judecata poate avea loc în lipsa inculpatului dacă acesta este dispărut, se sustrage de la judecată ori şi-a schimbat adresa fără a o aduce la cunoştința organelor judiciare şi, în urma verificărilor efectuate, nu i se cunoaşte noua adresă.

(3) Judecata poate de asemenea avea loc în lipsa inculpatului dacă, deşi legal citat, acesta lipseşte în mod nejustificat de la judecarea cauzei.

(4)[3] Pe tot parcursul judecății, inculpatul, inclusiv în cazul în care este privat de libertate, poate cere, în scris, să fie judecat în lipsă, fiind reprezentat de avocatul său ales sau din oficiu. În cazul în care inculpatul aflat în stare de deținere a solicitat să fie judecat în lipsă, instanța poate dispune, la cerere sau din oficiu, ca acesta să poată pună concluzii în cadrul dezbaterilor şi să i se dea cuvântul prin intermediul videoconferinței, în prezența apărătorului ales sau din oficiu.

(5) Dacă apreciază necesară prezența inculpatului, instanța poate dispune aducerea acestuia cu mandat de aducere.

(6)[4] Inculpatul poate formula cereri, ridica excepții şi pune concluzii, inclusiv în situația prevăzută la alin. (1) teza finală. *[**R.A.:** art. 301 alin. (1) şi art. 314 CPP 1968]*

Legislație conexă: Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European şi a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție şi a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (J.O. L nr. 65 din 11 martie 2016).

Art. 365. Participarea celorlalte părți la judecată şi drepturile acestora. (1) Partea civilă şi partea responsabilă civilmente pot fi reprezentate de avocat.

(2) Partea civilă şi partea responsabilă civilmente pot formula cereri, ridica excepții şi pune concluzii. *[**R.A.:** art. 301 alin. (1) şi (3) CPP 1968]*

---

[1] Alin. (4) al art. 363 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 235 din Legea nr. 255/2013.

[2] Alin. (1) al art. 364 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 95 din O.U.G. nr. 18/2016.

[3] Alin. (4) al art. 364 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 95 din O.U.G. nr. 18/2016.

[4] Alin. (6) al art. 364 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 95 din O.U.G. nr. 18/2016.

Art. 366.[1] **Participarea persoanei vătămate şi a altor subiecți procesuali la judecată şi drepturile acestora.** (1) Persoana vătămată poate fi reprezentată de avocat.

(2) Persoana vătămată poate formula cereri, ridica excepții şi pune concluzii în latura penală a cauzei.

(3) Persoanele ale căror bunuri sunt supuse confiscării pot fi reprezentate de avocat şi pot formula cereri, ridica excepții şi pune concluzii cu privire la măsura confiscării. *[**R.A.:** art. 301 alin. (1) şi (2) CPP 1968]*

Art. 367. Suspendarea judecății. (1) Când se constată pe baza unei expertize medico-legale că inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la judecată, instanța dispune, prin încheiere, suspendarea judecății până când starea sănătății inculpatului va permite participarea acestuia la judecată.

(1^1)[2] Instanța dispune suspendarea judecății numai dacă, luând în considerare toate circumstanțele cauzei, apreciază că suspectul sau inculpatul nu ar putea fi audiat la locul unde se află sau prin intermediul videoconferinței ori că audierea lui în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale ori bunei desfăşurări a judecății.

(1^2) Dacă nu se dispune suspendarea judecății, audierea suspectului sau inculpatului la locul unde se află sau prin videoconferință nu poate avea loc decât în prezența avocatului.

(2) Dacă sunt mai mulți inculpați, iar temeiul suspendării priveşte numai pe unul dintre ei şi disjungerea nu este posibilă, se dispune suspendarea întregii cauze.

(3) Suspendarea judecății se dispune şi pe perioada desfăşurării procedurii de mediere, potrivit legii.

(4)[3] Încheierea dată în primă instanță prin care s-a dispus cu privire la suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu contestație la instanța ierarhic superioară în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru procuror, părțile şi persoana vătămată prezente, şi de la comunicare, pentru părțile sau persoana vătămată care lipsesc. Contestația se depune la instanța care a pronunțat încheierea atacată şi se înaintează, împreună cu dosarul cauzei, instanței ierarhic superioare, în termen de 48 de ore de la înregistrare.

(5) Contestația nu suspendă executarea şi se judecă în termen de 3 zile de la primirea dosarului.

(6) Procesul penal se reia din oficiu de îndată ce inculpatul poate participa la judecată sau la încheierea procedurii de mediere, potrivit legii.

(7) Instanța de judecată este obligată să verifice periodic, dar nu mai târziu de 3 luni, dacă mai subzistă cauza care a determinat suspendarea judecății.

(8)[4] Dacă inculpatul se află în arest la domiciliu sau este arestat preventiv ori față de inculpat s-a dispus măsura controlului judiciar sau a controlului judiciar pe cauțiune, se aplică în mod corespunzător prevederile art. 208.

---

[1] Art. 366 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 237 din Legea nr. 255/2013.

[2] Alin. (1^1) şi (1^2) ale art. 367 au fost introduse prin art. II pct. 5 din Legea nr. 228/2020.

[3] Alin. (4) al art. 367 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 6 din Legea nr. 228/2020.

[4] Alin. (8) al art. 367 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 16 din O.U.G. nr. 82/2014, articol modificat prin Legea nr. 75/2016.